

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра конституційного і адміністративного права

УЗГОДЖЕНО
Декан ЮФ

[Handwritten signature]
В. Нікітін
«20» 12 - 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

[Handwritten signature]
А. Пелушкін
«27» 01 - 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Адміністративна деліктологія»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»
Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. /кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР /К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна:	4	90/3,0	15	30	-	45	1дз – 4 с	-	екзамен 4с
Заочна	4,5	90/3,0	4	6	-	80	1 к.р. - 5с	-	екзамен 5с

Індекс: НБ-9-262/22-2.1.15
Індекс: НБ-9-262з/22-2.1.15

Робочу програму навчальної дисципліни «Адміністративна деліктологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-9-262/22, №РБ-9-262/22, № НБ-9-262з/22, № РБ-9-262з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри конституційного
і адміністративного права

В. Вишневецький

доцент кафедри конституційного
і адміністративного права

Л. Шапенко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри конституційного і адміністративного права, протокол № 10 від «22» 08 2022 р.

Завідувач кафедри

І. Устинова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» – кафедри кримінального права і процесу, протокол № 4 від «08» 22 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми

В. Сисоєва

Завідувач кафедри

С. Лихова

Робочу навчальну програму обговорено і схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Юридичного факультету, протокол № 9 від «15» 09 2022 р.

Голова НМРР

В. Вишневецький

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна...	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля..	7
2.3. Тематичний план	7
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).	8
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Адміністративна деліктологія» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль висококваліфікованого фахівця в сфері правової охорони та правозастосування.

Метою викладання дисципліни є надання здобувачам освіти поглиблених знань про зміст та сутність адміністративно-деліктного законодавства; ознайомлення з основними теоріями формування адміністративної деліктології; засвоєння положень чинного адміністративно-деліктного законодавства України; вивчення ознак адміністративного делікту та його юридичний склад в адміністративному законодавстві України; ознайомлення з основами адміністративно-деліктного провадження; формування вміння визначати та застосовувати стягнення за адміністративні проступки визначені адміністративно-деліктним законодавством.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти знань, умінь та навичок про:

- основні теоретично-правові положення інституту адміністративної деліктології;
- законодавче забезпечення адміністративної деліктології в Україні;
- склад та структуру складу адміністративного делікту;
- форми вини суб'єкта адміністративного делікту;
- характеристику юридичних складів окремих адміністративних деліктів;
- поняття відповідальності за вчинення адміністративних деліктів;
- загальні правила накладення адміністративних стягнень.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти ОС «Бакалавр» зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» повинен продемонструвати такі результати навчання (ПРН):

ПРН9. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

ПРН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

К. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.

ФК2. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

ФК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

ФК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядок.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення даної дисципліни ґрунтується на таких дисциплінах як «Теорія держави і права», «Адміністративне право», «Організація судових та правоохоронних органів», «Протидія злочинності в Україні», «Проблеми захисту особи в Україні» та є базовою для вивчення навчальних дисциплін: «Протидія злочинності в Україні», «Антикорупційна діяльність правоохоронних органів», «Оперативно-розшукова діяльність» та ін.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- навчального модуля №1 «Адміністративна деліктологія», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль 1. «Адміністративна деліктологія».

Інтегровані вимоги модуля №1:

У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля №1 студент повинен:

знати:

- предмет, функції та систему адміністративної деліктології;
- законодавче забезпечення адміністративної відповідальності;
- терміни адміністративно-деліктного права;
- організаційно-правові засади деліктології,
- принципи адміністративної відповідальності;
- способи забезпечення законності у сфері державного управління;

вміти:

- визначати ознаки деліктності;
- відмежовувати адміністративну відповідальність від інших видів юридичної відповідальності;
- правильно використовувати адміністративну термінологію;
- розробляти адміністративні акти, відповідно до окремих видів адміністративних процедур;

- надавати консультації з приводу виявлення причин та умов профілактики адміністративних правопорушень та застосуванні заходів адміністративного примусу (адміністративна деліктологія).

Тема 1. Поняття та зміст адміністративної деліктології.

Поняття, предмет і система адміністративної деліктології. Адміністративна деліктологія в системі юридичних наук. Становлення і розвиток адміністративної деліктології в Україні. Принципи формування адміністративної деліктології. Методологічні аспекти розвитку адміністративної деліктології. Функції та джерела адміністративної деліктології. Становлення та розвиток адміністративно-деліктного законодавства.

Тема 2. Особистість порушника і його протиправна поведінка.

Поняття та ознаки особистості порушника. Особа та особистість порушника: співвідношення понять. Характеристика ознак особистості порушника. Адміністративно-правові ознаки особистості порушника. Структура особистості порушника. Поняття протиправної поведінки порушника. Делінквентність та девіантність. Механізм (процес) формування протиправної поведінки. Особистість потерпілого від адміністративного делікту. Віктимність в адміністративній деліктології.

Тема 3. Адміністративна деліктність як об'єкт вивчення адміністративної деліктології.

Поняття та ознаки адміністративної деліктності. Адміністративна деліктність: види, система. Загальна характеристика детермінації в адміністративній деліктології. Поняття та зміст адміністративно-деліктної детермінованості. Структура адміністративної деліктності. Поняття та види адміністративно-деліктної ситуації.

Тема 4. Адміністративні делікти в Україні.

Поняття адміністративного делікту. Апостеріорні та апріорні ознаки адміністративного делікту. Суспільна небезпечність і шкідливість адміністративного делікту. Розмежування адміністративних деліктів і кримінальних та інших видів правопорушень. Латентність адміністративних деліктів та їх правова оцінка.

Тема 5. Юридичний склад адміністративного делікту.

Поняття та значення юридичного складу адміністративного делікту. Класифікація юридичних складів адміністративного делікту. Основні і кваліфіковані склади адміністративних деліктів. Матеріальні і формальні склади адміністративних деліктів. Особисті й службові склади адміністративних деліктів. Однозначні й альтернативні склади адміністративних деліктів. Описові й бланкетні склади адміністративних деліктів. Структура юридичного складу адміністративного делікту.

Тема 6. Причини та умови, що сприяють вчиненню адміністративних деліктів.

Поняття причинності правопорушень та її історичний розвиток. Поняття і класифікація причин адміністративних деліктів. Специфіка прояву причин окремого адміністративного делікту. Поняття та види умов, що сприяють вчиненню адміністративних деліктів. Фактор як детермінанта адміністративного делікту.

Тема 7. Профілактика адміністративних деліктів. Відповідальність за вчинення адміністративних деліктів.

Поняття, рівні та сучасні підходи до розуміння профілактики адміністративних деліктів. Правове регулювання профілактики адміністративних правопорушень. Суб'єкти профілактики адміністративних деліктів: ознаки та класифікація. Поняття та класифікація заходів профілактики адміністративних деліктів. Форми та методи профілактики адміністративних деліктів.

Поняття адміністративної відповідальності та її законодавче забезпечення. Поняття, мета

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративна деліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2022
		стор. 7 з 10	

та система адміністративних стягнень. Види адміністративних стягнень. Основні та додаткові стягнення. Строки обчислення, накладення та погашення адміністративних стягнень. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Обставини, що пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних деліктів. Відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним деліктом.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна, вечірня форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1. Теоретичні і практичні основи адміністративного процесу										
1.1	Поняття та зміст адміністративної деліктології	4 семестр				4 семестр				
		11	2	2	5	10	2	-	8	
1.2	Особистість порушника і його протиправна поведінка	11	2	2	5	10	1	-	9	
1.3	Адміністративна деліктність як об'єкт вивчення адміністративної деліктології	11	2	2	5	10	1	-	9	
Усього за 4 семестр		-	-	-	-	30	4	-	26	
1.4	Адміністративні делікти в Україні	11	2	2	5	5 семестр				
						12	-	1	11	
1.5	Юридичний склад адміністративного делікту	11	2	2	5	13	-	1	12	
1.6	Причини та умови, що сприяють вчиненню адміністративних деліктів	11	2	2	5	13	-	2	11	
1.7	Профілактика адміністративних деліктів. Відповідальність за вчинення адміністративних деліктів	12	2	2	5	14	-	2	12	
1.8	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8	
1.9	Домашнє завдання	8	-	-	8	-	-	-	-	
1.10	Модульна контрольна робота №1	4	-	2	2	-	-	-	-	
Усього за 5 семестр		-	-	-	-	60	-	6	54	
Усього за модулем №1		90	15	30	45	90	4	6	80	
Усього за навчальною дисципліною		90	15	30	45	90	4	6	80	

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни. Завдання ДЗ полягає у вивченні та засвоєнні ґрунтовних знань щодо актуальних питань адміністративної деліктології, зокрема правового регулювання профілактики та попередження адміністративних правопорушень, а також законодавчого забезпечення адміністративної відповідальності. Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративна деліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2022
		стор. 8 з 10	

студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання ДЗ – до 8 годин самостійної роботи.

Для студентів ЗФН. Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується у п'ятому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни. Завдання для виконання контрольної (домашньої) роботи розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента. Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджуються на засіданні кафедри та доносяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні правових задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галулька, О.Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3.2.2. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 567 с.

3.2.3. Адміністративне деліктне законодавство: Зарубіжний досвід та пропозиції реформування в Україні [Текст]: / Автор - упорядник О.А. Банчук. К.: Книги для бізнесу, 2007. 912 с.

3.2.4. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк, В.М. Гаращук, В. В. Зуй та ін.]. Вид. 6-те, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 196 с.

3.2.5. Дьордьяй В.І., Ігнатко Н.В., Гецько М.М. Адміністративно-деліктне право: навч. посібник. Ужгород, 2020.

3.2.6. Махова Л.О., Виприцький А.О. Профілактика адміністративних правопорушень у громадських місцях: поняття та види. Право і суспільство. 2019. №2. С. 142-147.

3.2.7. Петков С.В., Соболев Є.Ю., Армаш Н.О. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади. Навч. посіб. К.: КНТ, 2019. 153 с.

Допоміжна література

3.2.8. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. / О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух та ін. Київ : Центр учб. літ., 2016. 387 с.

3.2.9. Дембіцька С.Л. Адміністративна деліктність як небезпека зростання правопорушень в Україні. *Право і суспільство*. 2018. №1. С. 165-170.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративна деліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2022
		стор. 9 з 10	

3.2.10. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. Харків : Стильна типографія, 2017. 1164 с.

3.2.11. Колпаков В. К. Деліктний феномен в адміністративному праві України : дис. ... д-ра юрид. наук. : 12.00.07 / Колпаков Валерій Костянтинівч. К., 2006. 425 с.

3.2.12. Комарницька І.І. Поняття та особливості профілактики адміністративних правопорушень у сфері власності. Часопис Київського університету права. 2014. №1. С. 145-147.

3.2.13. Лук'янець Д. М. Адміністративно-деліктні відносини в Україні : теорія та практика правового регулювання : [монографія] / Д. М. Лук'янець. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 367 с.

3.2.14. Миколенко О.М. Функції адміністративно-деліктного права (теоретико-правовий аспект). Дис. на здоб наук. д-ра юрид. наук. Одеса-Запоріжжя, 2018.

3.2.15. Петков С.В. Адміністративна деліктологія: новий погляд на проблему відповідальності у сфері державного управління. *Журнал східноєвропейського права*. 2013. № 1. С. 24-28.

3.2.16. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

3.2.17. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

3.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. <https://iportal.rada.gov.ua/>

3.3.2. <http://mvs.gov.ua/>

3.3.3. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	4 семестр	4,5 семестр
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання під час аудиторної роботи на практичних заняттях (5б × 9)	Модуль №1	Модуль №1
	45 (сумарна)	-
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (5б × 2)	10 (сумарна)	10 (сумарна)
Виконання та захист домашнього завдання	5	-
<i>Для допуску до виконання модульних контрольних робіт №1 студент має набрати не менше</i>	36 балів	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	20 (сумарна)
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи	-	30

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративна деліктологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2022
		стор. 10 з 10	
Усього за модулем №1		80	60
Семестровий екзамен		20	40
Усього за дисципліною		100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				